

Хто зважиться – вогняним наречеться (скорочено)

Олесь Бердник

Олесь Бердник

Хто зважиться – вогняним наречеться

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Частина перша

ДИВО ЧОРТОВОЇ ДОЛИНИ

ГОРОБИНА НІЧ

Звечора ніщо не віщувало негоди, але опівночі в небі почувся клекіт. Парубки та дівчата, які ще никали понад берегами, одірвалися від своїх ліричних справ; зморені цілоденною працею хлібороби, які повлягалися спати під відкритим небом, розплющили очі; столітні бабусі, хворі на безсоння, нашорошили вуха.

Клекіт гучнішав. Біля місяця загорілася яскрава зоря, яка змінювала фарби. Вона впала, майнувши пишним хвостом, десь за лісом. Слідом за нею впала ще одна. І тоді зірвалася буря. Понад селом Вогники прокотився смерч, стіна дощу впала на землю, грізно зашуміли потоки, змиваючи з горбів у долини гарбузи, помідори, соняхи. Всі в селі прокинулися. Гроза розлютувалася не на жарт. Вона руйнувала димарі, зривала дахи, псувала радіоприймачі, понад городами й шляхами металися кулясті блискавиці.

Славко був свідком всього, що сталося. Він до півночі сидів у садку, розглядаючи в саморобний телескоп місячні кратери. З допомогою Максима Івановича – учителя астрономії – він змайстрував невеликий телескоп і ночами не зводив очей з Місяця.

Коли за ліс упало дві зорі, Славко кинувся до хати, захоплено гукаючи, що впали боліди. Прокинувся батько, і хлопець пояснив йому, що впали метеорити. Батька це не вразило. Прокинулася і баба Оришка. Коли почалася гроза, вона поглядала у вікно і хрестилася. "Горобина ніч, – шепотіла вона. – То не проста гроза. І дві зорі впали за селом непрості. Колись таке вже було..." Баба розповіла Славку, що колись давно теж упала зоря у Вовчу Долину. І після грози у долині щось світилося. Потім звідти вийшла баба-яга, стара, горбата. Довго жила та баба в долині. Хатка там в неї була. Хто не боявся – приходив до неї лікуватися чи поради питати. Всім допомагала, грошей не брала. Її називали ягою, бо мала негарну подобу, але очі мала великі, ясні, добрі. Піп дуже гнівався на людей, що ходили до тієї баби. Прозвав Вовчу Долину Чортовою. Люди почали боятися. Потім з волості старшина приїхав, два солдати з оружжям. Та коли пішли виганяти бабу, в долині не було ні її, ні хатки.

Батько не вірив бабі, а вона казала: "Згадаєш моє слово – не проста ця гроза. І зорі

ті, що впали за лісом, теж не прості. І впали вони не деінде, як у Чортовій Долині".

ПОШУКИ МЕТЕОРИТІВ

Після сніданку Славко помчав до школи. Там уже зібралося пів села людей. Максим Іванович (мав протез, бо втратив ногу на війні) завів селян до приміщення шкільної обсерваторії і розсадив усіх попід стінами.

Вдова Соломія розповіла усім, як вночі кульова блискавка голубого кольору літала по її хаті, а тоді зникла в печі. А зранку жінка побачила, що пропали срібні прадідівські ложки. Потім виявилось, що чавун з картоплею весь полуджений сріблом (ось де ложки поділися).

Селяни гомоніли, дивувалися. Ще один чоловік розповів, як блискавиця проникла у вікно крізь малесеньку дірочку і розмалювала шибки барвистими райдужними узорами.

Учитель сказав, що збіглося докупити два дивовижні явища – астрономічне і метеорологічне. Максим Іванович вважав, що гроза була космічного походження. Адже ввечері ніщо не передбачало грози. Її, на думку вчителя, спровокували метеорити. Він повідомив учням, що вони шукатимуть метеорити, і якщо знайдуть, школа прославиться.

Ентузіастів Максим Іванович розділив на кілька груп, визначив маршрути. Ліна, Славко і Онопрій (усі звали його Прі) були в одній групі. Славко зрадив, що Ліна йшла з ним, але присутність Прі його не дуже тішила. Чи не всі хлопці в школі упали за Ліною, хотіли дружити з нею. Та тільки Славкові Ліна дозволяла проводити її зі школи додому, дуже рідко – Онопрієві. Прі був рудий, увесь у ластовинні, мовчазний, вічно насуплений, незграбний.

І от вони втрьох ідуть шукати. Славко забіг додому, взяв огірків, помідорів і пів хлібини й приєднався до товаришів. Вони минули піщані горби і ввійшли у віковий ліс. Простували покрученою доріжкою, весело перемовлялися. Години за дві вони обснували всі Заросні вздовж і впоперек, але нічого не знайшли. Зморені, спітнілі, вийшли до болота. На тім боці зеленів темною кроною древній ліс Карань. Діти зголодніли і вирішили перекусити. Пообідавши, шукачі напилися з кринички, а тоді почали по купинах перебиратися на той бік болота. Коли подолали болото, вийшли до Карані. Славко розповів друзям те, що чув від баби про Чортову Долину. І друзі рушили туди.

Добравшись, діти побачили провалля. Там було моторошно і сиро. Над ними нависали покриті зеленим мохом дерева, довкола громадилися непролазні кущі терну та височенні лапаті хащі папоротей. Уже темніло, Ліна хотіла додому, їй було страшно. Славко сказав, що залишається, а Ліна і Прі пішли.

ЧОРТОВА ДОЛИНА

У хащі було дуже тихо. Славко думав про те, що Ліна його підвела. Раптом помітив поміж хащами ледь помітну стежину. Мабуть, дикі кабани та козулі втоптали. Та ще, може, старі жінки восени пробираються по калину аж до Смаленого Болота. Хлопець трохи боявся і подумав, чи не втекти. Сказати, що обшукав долину і нічого не знайшов!

Але він поборов страх і вперто снував по Чортовій Долині. У лісі вже було темно.

Раптом між деревами блиснув вогонь. Славко вже збирався крикнути, та стримався. Серце стукотіло тривожно й насторожено. Вогонь засяяв рівно, незгасно. Хлопець наближався до дивного саява.

На маленькій галявині, під крислатим деревом, стояла казкова хатка, з єдиного віконечка промінилося м'яке саяво. Невисокі двері відчинені навстіж. Хлопець підійшов і почув голос: "Ввійди, шукачу!" Було страшно, але Славко зайшов. У сінях пахло травами, квітами, під ногами шелестіло цар-зілля. Переступив поріг, ступив на підлогу, схожу на мох. Він спантеличено оглянув хатку. Де ж господиня? І де світло? Ні каганця, ні електрики...

Невелика піч у куточку, темний дубовий стіл, ослін біля нього, а на покуті - велика білосніжна квітка. Вона ворухить золотавими тичинками, срібляста маточка вібрує, оксамитні пелюстки згортаються і розгортаються в такт нечутній мелодії. Дивно й чарівно! Прегарна квітка заспокоїла хлопця, одігнала страх.

Славко побачив на маленькому ослінчику стару бабусю: зігнута дугою спина, довгий ніс, запалі щоки й уста. "Баба-яга!" - подумав хлопець. Бабуся сказала: "Вір першому своєму почуттю - ти вдома, і поруч добрі, знайомі люди..." Він глянув їй в очі. Погляд баби був глибокий, сильний і ніжний. Хлопець цілком заспокоївся, полегшено зітхнув і усміхнувся. Баба посадила його і нагодувала суніцями і медом. Вона годувала його чарівним способом: від помаху руки суніці летіли в рот хлопця. Славко розповів, що шукав метеорит. Голос бабусі нагадував голос молоді дівчини. Баба сказала, що вона з казки. Славко розповів, що любить казки. Бабі це дуже сподобалося, і вона попросила розповісти улюблену казку.

Він замислився, яку ж казку розповісти. А баба покликала: "Нанті!" Раптом вискочив перлисто-блакитний клубочок вогню і скочив бабі на коліна, ласкаво блимаючи. Баба сказала, що це її доня.

Славко почав розповідати казку про царівну, що заснула. Казку про те, як наймолодший брат потрапляє до країни, де все спить. Баба-яга допомагає хлопцеві, і він перемагає чорного чаклуна. Потім цілує царівну, вона прокидається, і все оживає...

"Саме цієї казки ми ждали від тебе, хлопчику, - мовила баба. - Ти той, кого ми чекали..." Славко нічого не розумів. Клубочок стрибнув з бабиного коліна і торкнувся скроні хлопця. Він одсахнувся, відчувши гарячий дотик. Баба пояснила, що то Нанті так дякує. Славкові захотілося спати. Баба подякувала за казку і попросила заплющити очі. І раптом хлопець опинився біля свого дому.

З хати долинав гомін, від повітки привітно повискував Герой. Як же це? За одну мить його принесло з Чортової Долини аж до села? Славко вирішив нікому нічого не казати і ще раз навідатись у долину.

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

СУМНІВИ

До Славка підбігли Онопрій і Ліна. Вони переживали і питали, чи Славко знайшов

щось. Діти рушили до Максима Івановича. Славко перед цим зайшов до хати, щоб поїсти, і баба з татом сварили його, що так забарився. Хлопець сказав, що в лісі є багато грибів, тож він піде коли-небудь ще.

У школі друзі дізналися, що пошуки нічого не дали. Славко не хотів відверто брехати, тому сказав, що в лісі йому щось бачилося. "Ну, галюцинації науку не цікавлять... хіба що психіатрів", – зітхнув Максим Іванович, а тоді сказав, що відправить на пошуки старших учнів і лісника Левка – Славкового діда.

Славко проводив Ліну додому, і дівчина здогадалася, що він щось бачив. "Може, й бачив. Що кому до того?" – сказав хлопець. "А чому мовчав?" – спитала Ліна. "Чула ж, що сказав Максим Іванович, – мара нікого не цікавить!" – відповів Славко. Вдома, перед тим як заснути, він довго думав про те, що побачив.

Другого дня Максим Іванович одрядив до Чортової Долини учнів старших класів. Славко не пішов, бо пас череду. Хлопець був навіть радий, що так сталося – не хотілося йти в галасливому гурті туди, де він пережив тривожні й прекрасні хвилини. Ввечері, пригнавши череду, хлопець гайнув до школи. Обличчя старого вчителя було засмучене, бо розшуки нічого не дали. Славко непомітно вислизнув за двері і чкурнув додому. Чомусь хлопцеві стало весело, що шукачам не пощастило.

Раненько, ще й на світ не благословлялося, Славко захопив кошеліка – буцімто для грибів – і вирушив до лісу. Він пішов до Чортової Долини. Де-не-де збирав гриби. Чортова Долина зустріла хлопця моторошною тишею. Але хатинки сьогодні не було. Хлопцю здалося, ніби він втратив щось любе. Дорогою додому згадав слова баби-яги: "Нема більшої сили, ніж вогняне, любляче серце, та ще й таке, яке кохається в казці!" Славко раптом кинувся бігти назад. Він повернеться до лісу і чекатиме. Аж до ночі. Мов стріла, пролетів хлопець зарості ліщини, осикові хащі Карані, спустився у Чортову Долину. Намагався заспокоїтися, стримати стукіт серця. Та воно радісно тріпотіло. Славко хутко відшукав знайому галявину і раптом скрикнув від несподіванки...

ЧУДО-ЦВІТ

Серед зеленого моху він побачив квітку. Незвичайну, небувалу. Вона розгорнула три блакитні пелюстки на смарагдовому тлі. Славко поволі наблизився до неї, став на коліна, хотів торкнутися пальцем пелюсток. Ніжні крильця стріпнулися, і квітка знялася вгору. Вона не давалася в руки.

Хлопець отетерів з несподіванки. Ось вона – казка! Він нарешті зустрів її. Славко погнався за квіткою-метеликом. Почувся сміх – дзвіночок. Квітка заговорила. Вона казала, що не дає себе зловити, бо так грається. Вона не хотіла, щоб її зловили і несли показувати в село, бо: "Навіщо ж нести казку тому, хто її не шукає?" Славко сказав, що не понесе її в село. Квіточка сіла на зелений килим. Хлопець присів поруч, боячись навіть дихнути.

Славкові здалося, ніби між крильцями квіточки розплющується око. Око кліпнуло кілька разів, глянуло на хлопчика. Він був вражений, що квітка вміє дивитися. Квітка пояснювала, що в казці усе можливо. Славко запитав: "Квіточко, а де ти виросла? Де ще є такі, як ти, квітки?" Вона не відповіла, але у глибині темної зіниці хлопець побачив

полум'я, якісь тіні. То були вершники. Майорять стяги на списках, чується іржання, крики. А потім – пісня. Рокочуть-плачуть струни бандури, стогнуть високі хвилі на морі, несуть лицарів хоробрих на чайках у край далекий, на смерть, на подвиг, на безсмертя... Знову валують іскри полум'я, летять у блакитному небі ясенові кораблики з гордо задерними різьбленими носами, з візерунчастими вітрилами. І сидять в тих кораблях казкові звитяжці – народні герої. Нема для них нічого нездоланного, ніщо не зупиняє подвигу, на який дала благословення мати рідна, земля кохана, казка чарівна...

Славко схвильовано зітхнув. Чому в оці квіточки він побачив такі видіння? "Чи знайоме тобі, хлопчику, те, що я показала?" – запитала вона. "Так, люба квіточко. Це – наша казка..." — "Тоді не питай мене, – звідки я. Прощай!" Вона піднялася в небо і зникла.

Хлопець повертався додому задумливий і сумно-щасливий. Баба про щось запитала його – він не почув. Мати гримнула – Славко не відповів. Батько сварив. Але бабуса стала на захист онука. Славко сказав, що бачив у Чортовій долині чарівну квіточку. Йому повірила лише баба Оришка, сказала, що це чудо-цвіт. "Не всякому це дається. Колись його зустрічали частіше, а тепер щось не чути", – говорила баба.

"ФОКУСНИЦЯ"

Тієї ночі Славко не міг заснути. Тільки склеплював повіки, як марилися йому сліпучі блискавиці, могутні грози, політ не знати на чому понад горами й лісами, блакитні вогняні кулі...

Наступив ранок. Славко взяв з городу огірків, помідорів, а потім, захопивши вудку та банку з черв'яками, дременував до річки. Там був прив'язаний батьків плоскодонний човен з моторчиком. По дорозі зустрів Ліну, яка підозрювала, що друг щось приховує. Славко запросив її з собою. Ліна згодилася, і вони пішли. Коло річки їх перестрів Онопрій. Він теж просився йти з друзями. Славко згодився. Вони прийшли до річки, але мотор човника чомусь не хотів заводитися.

Раптом хтось привітався до Славка. Всі поглянули на берег. Там стояла незнайома дівчинка років тринадцяти, вбрана у білу лляну сукню нижче колін, вишиту бісером і шовковистою заповоччю. Вона мала яскраво-сині очі, товсту золотаву косу, а на чолі був віночок з білих лілей. Ліна дивувалася, звідки дівчина знає Славка. Незнайомка попросила взяти її в човен. Славко дозволив, а Ліна образилась і лишилась з Прі на березі.

Славко і Катя (так назвала себе дівчина) сіли разом у човен, який раптом швидко поплив. Дівчина сказала, що він пливе, бо вона так хоче: "Якщо чогось дуже, дуже сильно зажагнути – все здійсниться". Щось знайоме бачив Славко у цій дівчині. Хлопець не міг позбавитись дивного чару несподіваної пригоди. Його серце щасливо завмирало від казки, яка творилася ясно і зримо серед білого дня. Славко не розумів, чи Катя пов'язана з останніми дивними подіями.

Наблизилася гатка. Човен тихенько пристав до піщаного берега. Хлопець і дівчина почали розмовляти. Катя говорила, що її годує сонечко, і дуже дивувалася, коли

почула, що треба ловити рибу, щоб їсти її. Дівчина так говорила, ніби співала. Згодом вона пішла, пообіцявши, що вони ще побачаться. Катя сказала на прощання, що живе у хатині край села разом з бабусею. Славко запросив Катю в школу. Він дуже здивувався, коли дівчинка стала на воду і побігла по хвилях.

Потім хлопець повернувся до Перунового бору, так і не зловивши жодного окуня. Під вербою його чекала Ліна з нерозлучним Прі. Ліна була зла, говорила, що Славко витріщався на ту дівчинку. Хлопець заспокоїв її і пообіцяв, що все розкаже і пояснить, коли сам довідається.

ДИВА

В селі Вогники почали творитися дива. Люди, приходячи з поля чи лісу, розповідали одне одному про незвичайні випадки. Коли Славко повернувся надвечір з річки додому, баба готувала вечерю і саме розповідала батькові та матері про ті дива.

Розповідала, що баба Горпина Семениха нарвала в Чортомлинні цілий лантух берізки свиням. Не могла й на плечі завдати, тому чекала допомоги. Коли це мішок взяв та й пішов до самого села. А вчора приїхав в ліс на полювання директор Заготскоту (хоч полювання зараз заборонене) і, побачивши козулю, вистрелив у неї. Козуля, ціленька і неущкоджена, дременула собі до кущів, а весь заряд потрапив мисливцю в живіт. Добре, що у нього сала на три пальці. Повезли його до лікарні, повиягали шротини, вже ходить...

Баба Оришка вважала, що ці дива робить чудо-цвіт. Славко замріяно втопив погляд у вікно, згадуючи свою чарівну зустріч з незнайомою дівчинкою. Чи не зв'язані всі ті дива з нею? А все чудне почалося саме з тієї горобиної ночі. Хлопець вирішив запитати: "Хто ти, Катю?"

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ХИМЕРНА УЧЕНИЦЯ

Почався вересень. Діти пішли до школи, Славко став шестикласником. На другий день, коли Ніна Матвіївна проводила урок ботаніки, двері тихенько відчинилися і на порозі з'явилася постать Каті. Вона була в тому самому вишитому лляному платті. Клас ахнув від несподіванки. Вчительці дівчинка здалася дивною. Катя сказала, що її прізвище - Далека. Дівчина поводитися, на думку вчительки, трохи дивно. Катя сказала, що прийшла, бо її запросив Славко. Вчительці не сподобалося вбрання Каті. Ліна тихо назвала Катю задавакою.

Вчителька розповідала про внутрішню будову вишневої квітки. Славко замилювався Катею, і вчителька викликала хлопця відповідати. Він спромігся сказати лише те, що квіти вишні дуже гарні, і бджоли беруть з них мед. Тоді дуже приємно дивитися на сад. Ніби марево, мовби казка... Вчителька попросила відповісти Катю. Дівчина вийшла посеред класу, поводити себе вільно і говорила, що любить живі квіти, любить блукати луками, лісами, літати понад садами... "Ти, певно, говориш про політ у думці?" - дивувалася вчителька. "І в думці. Чудово зупинитися над квітучим садом і стати на

якусь хвилю ним..." - говорила Катя. "Ким?" — "Садом", - усміхнулася Катя. "Катю, це - поезія. А ми вивчаємо квітку вишні!" - "А квітка - то ж найвища поезія, - здивовано відповіла дівчинка. - Квітка - то поезія сонця, зірок. То очі неба на планеті. Хочеш познайомитися з сонцем, познайомся з його дітьми - з квітами..."

Славко захоплено слухав Катю. Ніна Матвіївна підозріло дивилася на новеньку. Вчителька думала, що дівчинка така дивна, бо переїздить часто з місця на місце.

На перерві Славко спитав Катю, де вона живе. Виявилося, що на краю села, з бабусею, в хатині лісника. Після уроків Катю покликали до директора. Той зацікавлено дивився на незвичайне личко дівчинки, на її барвисте вбрання і казав, що до школи повинен прийти хтось з родичів, щоб її прийняли в школу. Катя сказала, що в школу її запросив Славко Лісовий, тому вона і прийшла.

Потім Славко хотів провести Катю додому, але дівчина відмовилась. Та він вже остаточно вирішив: будь-що проникнути в хвилюючу таємницю Каті.

КАЗКОВЕ ПЕРЕТВОРЕННЯ

Довкола старої хатки, де колись жив лісник, був занедбаний сад, звідки і спостерігав Славко. Минали години. Дівчина не з'являлася. Потім з димаря попливла синювата цівка диму, запахло глищею: хтось затопив у печі. На ґанок вийшла похила бабуса, але то була баба Одарка, яка тут жила. До хати за нею побіг великий сірий кіт. Хлопець підкрався і заглянув у вікно. Він побачив посеред хатини маленьку згорблену постать баби-яги з Чортової Долини! Славкові стало гаряче, він ледве стримав себе. Страху не було, але хотілося вийти з схованки, озватися до баби, запитати.

Хлопець вже хотів постукати в шибку, коли посеред хати з'явилася Катя. Баба перетворила її на ніжну перлисто-блакитну кулю. Хлопець ледь не підстрибнув від здогаду: та це ж Нанті, вогнистий клубочок!

Клубочок плавав над долівкою. Баба щось мовила, він попрямував до столу і перетворився на велику трипелюсткову квітку. Чудо-цвіт, який він зустрів у Чортовій Долині! Вони обидві чарівниці - і баба, і онука!

Хлопець заворушився від збудження, куц затріщав. Баба помітила Славка, але сказала, що не гнівається. Славко зайшов у хату. Він спитав бабу, навіщо зробила Нанті квіткою. "Вона і є квітка", - сказала баба. А потім пояснила, що Нанті стала дівчиною, бо таку подобу їй дав сам Славко, коли розповідав казку про царівну, що заснула. "Ти приймаєш її таку, як є?" - спитала баба. "Приймаю, - прошепотів Славко. - І пішов би на край світу, щоб пробудити її. Хіба я гірший від царевича в казці?" Бабині очі розквітли волошками. Вона дуже зраділа, почувши такі слова. І сказала, що, можливо, хлопець зуміє здійснити їхню мрію. Славко спитав, чому вибрали саме його. "Дитяче серце, яке вірить казці, - дуже надійне. Воно не сумнівається в найдивовижнішому. На прощання хлопець сказав, що в селі діються незвичайні речі. Баба пояснила, що то просто Нанті так бавилася.

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Частина друга

КАТАСТРОФА

ПРОМІНЬ ДАЛЕКОГО СВІТУ

Вдома батько сварив хлопця за те, що він шастає вночі: "Може, зурочила тебе та відьма лісова?" "Може, вона з іншого світу, – випалив хлопець. – З далекої зірки якоїсь!" Батько боявся, щоб син не збожеволів. Хлопець пішов спати у клуню. Йому так хотілося сказати усім: "Ось, прийміть гостя. Ця дівчинка з далекої зірки", але навряд чи хтось повірить. Хіба сказати тільки Максиму Івановичу.

О шостій ранку Славко був уже біля хатини лісника. На ґанку сиділа Катя. Діти відразу пішли у ліс. Дівчина сказала, що її бабуся зараз стала квіткою, бо тут, на Землі, вони повинні частину життя бути такими, як там, у себе. А прибули вони з планети Квітів, з Краю Казки.

Катя розповідала, що люди Землі в усі віки створювали могутні казки, легенди, і думки людські летіли у Всесвіт, разносячи у безмір вість про дивовижну планету Землю. Так казка з Землі проникла Сонячним Шляхом до Планети Квітів... Там усі були квітами і жили ніби у сні. А коли прийшла казка, перед ними відкрився неймовірно прегарний обшир діяння, бачення життя. Так почав творитися Райдужний Міст між світами. Та потім... пізніше... вже кілька століть тому, почало згасати сонце Планети Квітів. Сталося лихо, і його може відвернути лише Земля.

Катя зрозуміла, що хлопець хоче усім розповісти, але дівчина попередила: нікому не розказувати, бо тут потрібне чисте дитяче серце. Нанті пообіцяла відкрити хлопцеві вікно у той світ. Славко переконував, що можна розповісти Максиму Івановичу, бо він щира, хороша і ніжна людина. Дівчина вагалася, але потім погодилася.

ДВА СВІТИ

Катя з Славком і вчитель зустрілися у напівтемному павільйоні шкільної обсерваторії. Хлопець хвилювався, але почав розповідати, що коли в кінці серпня впали метеорити в Чортовій Долині, він дещо знайшов: людей у долині – Катю і її бабусю стареньку. Відтоді все й почалося.

Максим Іванович спитав хлопця, чи він часом не захворів. Хлопець розповідав далі про хатку, вогняний клубочок, чарівну квітку. Але вчитель не вірив. Тоді Катя почала розповідати: про свій переліт з іншої планети, про те, що бабуся раніше була на Землі... Максим Іванович скочив з крісла, він спітнів, розхвилювався. Вчитель спитав, де ж зореліт, чи апарат. Дівчина пояснила, що вони долають простір не так. Вони літають, як у казці. Захотів, проявив волю – і полетів. Немає могутнішої сили, ніж казкова воля істоти. І тієї ночі кулями, що впали, була вона і бабуся. Та вчитель не повірив, вважав, що дівчина просто начиталася наукових журналів.

Дівчина старалася переконати. Розповідала, що вона не з цієї системи, а з такої, яку людство не знає. Вчитель порекомендував дітям звернутися до лікаря. Славко подумав, що Катя могла б показати вчителеві якесь диво. І тоді дівчина зробила так, що перед вчителем з'явився кошелік зі свіжими суніцями. Максим Іванович вважав, що це ілюзіоністський трюк, а потім спитав, як же добратися до їхньої планети. Дівчина

пояснила, що формули і апарати не допоможуть, потрібна любов до неймовірного, любов до Казки. Вчитель сказав, що наука – річ конкретна. Діти пішли від вчителя, так нічого і не добившись. "Гарна людина. Щира. Тільки сумніви клубляться в душі. Вони не дозволяють щиро вірити в казку", — сказала Катя.

ОЧІ КАЗКИ

Нанті вибрала недалеко від Одарчиної хатини криївку поміж густими кущами глоду. Невелику галяву обступали старі сосни, землю встилав пружний килим глици. Там вона сіла зі Славком і попросила дивитися їй в очі. Він зустрів її погляд, в грудях запекло незриме полум'я. Йому здалося, що від її руки плине рідкий вогонь. Все тіло запульсувало в такт з тим пружним потоком. Було страшно й радісно. "Чи ти знаєш, що таке людина?" – запитала дівчина і відповіла: "Людина – то пуп'янок небувалої казки... майбутньої квітки! Все може здійснити людина, коли збагне, що вона незміряно сильна. Казкарі, герої знали про це. Згадай, що в казці все вдається героєві..." Незрима хвиля гойдала хлопця в ніжних обіймах. Потім перед заплющеними очима зажеврило світло. Він глянув – і побачив сліпучо-золотаву квітку. Квітка наблизилася, охопила Славка теплим вогнем, зникла. "Вставай!" – проспівала Нанті. Він отямився від забуття, підвівся. Дівчинка стояла перед ним – ще прекрасніша. На голові в неї був прегарний вінок із живих квітів, хвилясті сонячні коси спадали потоком на плечі, легка райдужна сукня здавалася крильми.

Вони взялися за руки, пішли між деревами. Їх вітали сосни, дуби і квіти, які були мовби живі.

Нанті обняла його за плечі. Вони опинилися на носі корабля, який різав грудьми піністі хвилі. Над головою лопотіли блакитні вітрила. Хлопець питав, чи все це насправді. І Нанті довела йому, що насправді. Бо раптом загриміли громи, настала п'ятьма. А потім тиша оповила Всесвіт. Славко був уже сам. недалеко бовваніла стіна лісу, звідти чувся гомін. Він рушив туди, до людей. Чималенька юрба спостерігала за казковим видовищем: поверхню прозорої води збурювали якісь глибинні джерела, а вслід за тим перед людьми з'являлися тугі темно-зелені зав'язі латаття. А посередині випірнув стріловидний пуп'янок квітки, який розкрився. Замерехтіли ніжно-білі пелюстки лілеї. Радісно засміялася білявенька дівчинка, уздрівши те чудо, побігла до квітки, але зойкнула. З середини прекрасної лілеї вихопилися пружні щупальця, оповили руки й ноги дівчинки, яка виявилася Нанті. Люди завмерли від жаху, дехто почав утікати. Славко не витримав, кинувся на порятунок. Але сам не зміг врятувати Нанті. І тут раптом з'явилася Ліна і допомогла. Вони вхопили Нанті і втекли. Але Нанті стала зовсім маленькою і безпомічною, вона просилася додому, до сонця. Славко кинувся на схід сонця, прямо у вогнисте марево. Ліна з врятованою дівчинкою поспішала за ним...

Коли Славко прийшов до тями, він знову був на палубі корабля поряд з Нанті. Дівчинка знову така, як раніше. Ліна зникла. Нанті сказала, що він подолав шлях казки, не зрадив їй, а діяв, як герой. Він врятував її, не пожалів себе. "А Ліна?" – зітхнув хлопець. "Не поспішай судити друзів своїх, – сумно мовила Нанті. – Часто прекрасне

заховане глибоко в їхньому серці..."

Щезло море, корабель. Вони знову були в лісі. Сонце заходило, дівчинка мала стати квіткою. А Славко відчував, що вона йому ще чогось не розповіла.

РОЗЛУКА

Діти йшли мовчки, в задумі. Нанті все поривалася вперед, Славко ледве поспішав за нею. Ось уже видно хатинку. Дівчинка раптом спинилася і сказала, що сталася біда.

З ганку хатини вистрибнув Онопрій, у його руках щось мерехтіло. Славко догнав Прі за тином, схопив за сорочку. Той виривався, а потім сказав, що Ліна його підбила сходити подивитися на відьом, але в хаті нікого не було, тому він взяв квіточку. Прі замахнувся квіткою до пенька, відчайдушно закричала Нанті. Спалахнуло примарне блакитне полум'я. Онопрій злякався, кинувся в кущі. Над розбитою квіточкою з'явилася бабуся, вона тяжко застогнала. Потім ветхе тіло її розтануло, і перед Славком виникла постать високої красуні з фіолетовим вінком на чолі. Її оточував вихор вогню, каскад ніжно-зелених кіс спадав до пояса. Вона сумовито глянула на хлопця і сказала: "Казка скінчилася, синку! Жар-птиця покидає тебе! Прощай, прощай, прощай! Нанті, летімо!"

Нанті палко обняла хлопця, а потім зникнула з жінкою, сказавши на прощання: "Я ждатиму тебе, Славку". Хлопець знеможено впав біля пенька і, дивлячись на спотворену квіточку, гірко заридав. Хтось підійшов до нього, поклав долоню на голову. То була Ліна. По її обличчю котилися рясні сльози. Вона вибачилася і визнала свою вину.

Раптом з квіточки почувся шепіт: "Не плач, Славку... ми лише квіти далекого казкового краю... Дружи з Ліною, в ній зріє казкове зерно. Зростіть його, прикрасьте свою планету... Ми не встигли всього сказати вам... Наша планета в біді, наша казка згасає, і рятунок залежить від вас..." Квіточка стала купкою попелу. Ліна сказала Славку, що вони разом знайдуть Нанті і допоможуть їй.

Тієї ночі знову шаленіла небувала гроза.

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Частина третя

ПОШУКИ ПРИШЕЛЬЦІВ

УСМІШКА КОСМОНАВТА

Був жовтень, усе йшло, як завжди. Кожного ранку - школа, навчання, праця в майстерні, бесіди в обсерваторії. Усі стали забувати про дивну літню подію. Лише Максим Іванович не забув. При зустрічі з Славком пильно дивився на нього, ніби хотів щось запитати, про щось поговорити. Хотів... і не міг.

Ліна ігнорувала Прі, не помічала його. Зате Славко був з дівчиною нерозлучний. Найчастіше їх бачили в лісі. Інколи вони, гуляючи, доходили аж до Чортової Долини. Хлопець питав, чи не примарилося їм те, що сталося. Славкові кожної ночі снилася Нанті... Друзі не знали, як потрапити на її Планету.

Одного разу Максим Іванович повідомив школі радісну вість: до Вогників приїде в гості відомий космонавт Іван Король.

Космонавта зустрічало все село. У широкому павільйоні обсерваторії він розповідав про свої польоти, про небезпеки і радощі космічних шляхів, про товаришів, з якими він навчався й працював. Він помітив Славка, інколи зустрічався з ним поглядом, ласкаво усміхався. А коли Максим Іванович почав водити Короля довкола телескопа, Славко опинився поруч космонавта. Той поклав свою руку на плече хлопця і запитав: "Ти хотів щось сказати мені?" Славко відповів, що це дуже важливо. Космонавт пообіцяв, що коли їхатиме назад, візьме Славка до себе в машину.

І от Славко та Ліна їдуть з космонавтом. Хлопець розповів усе, як воно сталося. Космонавт слухав, не перебиваючи, а потім сказав дітям, що чудо-цвіт звернувся саме до них, тому не треба шукати відповіді поза собою. Адже учені і космонавти не знайдуть відповіді, Славко мусить бути першим, мусить шукати сам. "Казка знайде вас, якщо ви її діти", — сказав він насамкінець. Славко з Ліною вийшли з машини і пішли додому. Хлопець запам'ятав слова космонавта: "Хто хоче йти відомими шляхами, той не відкриє нічого нового... Будь перший!"

НЕБЕСНА ФЕЄРІЯ

У квітні сталося дивне явище. Ввечері в небі з'явилося феєричне видовище: попереду летіло щось велике, темне, а за ним – рядами – десятки менших утворів із своїми розмаїтими хвостами. Все це разом переливалося, вигравало райдужними барвами і прямувало на південний схід. Феєрію бачило багато людей в селі. Та найбільше тим видовищем захопилися Ліна з Славком. Воно знову будило затаєне прагнення до небувалого, збурило душу. Славко не спав цілу ніч. Наступного дня багато учнів зібралося у Максима Івановича. Вчитель сказав, що не вірить в пришельців, і що це було метеорологічне явище електричного походження. Ніби кулясті блискавиці. Також це могли бути уламки ракет або метеорити.

Дехто не погоджувався з вчителем, але той казав, що Земля єдина заселена планета, яка має мислячих істот. Може, є життя на Венері або навіть на Юпітері, але якесь примітивне. "А може, вони прилітають з інших зірок", – сказала якась дівчинка. Вчитель доводив, що польоти між зірками і планетами фізично не можливі. "А може, вони якось інакше літають", – понуро озвався Славко. Максим Іванович пильно глянув на хлопця.

Учні розходилися з обсерваторії розчаровані. А ввечері по телевізору згадали про таємничу подію. Дівчина-метеоролог впевнено заявила, що це не вивчене атмосферне оптичне явище.

Славко з Ліною гуляли того вечора між весняними деревами в лісі, захоплено перемовлялися. Вони розуміли, що ніхто їм не допоможе, що нема таких апаратів, щоб знайти Планету Квітів... тим більше, коли вона невидима і невідомо, де її шукати. Але друзі вірили в пришельців і вирішили шукати їх. Може, в них наука сильніша, вони знають більше. Вони б допомогли. Можливо, вони вивчають Землю, але ховаються десь від людей в недосліджених, незаселених місцях: в Антарктиді, в Гімалаях, на Памірі.

Ліна і Славко домовилися тікати літом на пошуки.

ТРЕТІЙ ЗАЙВИЙ

Сама доля йшла назустріч змовникам. В кінці квітня до школи надійшов лист із Середньої Азії, від таджицьких школярів. Вони писали українським друзям, що самі майструють телескоп, що дуже залюблені в зорі і хотіли б зав'язати щире дружбу. А для того запрошують членів астрономічного гуртка приїхати до них у гості цього літа.

Славко з Ліною ледве не збожеволіли від радощів. Вони після уроків помчали до своєї схованки в лісі. Там були сховані два рюкзаки, куди складали консерви, сухарі, тепле вбрання для майбутньої втечі. Та цього разу їх вислідив Прі. Він просив друзів взяти його до компанії і відкрити свою таємницю. Прі клявся, що не зрадить. Славко мусив погодитися і все розповісти, бо Ліна просила за Прі.

"ЗАЙЦІ"

Друзі з вчителем та іншими дітьми прибули в Душанбе. Скориставшись нагодою, Ліна, Прі і Славко втекли на аеродромі. Учні на чолі з Максимом Івановичем вже прямували до літака, на якому вони мали летіти далі, а втікачів уже не було. Згодом над аеродромом почувся голос диктора. Він звертався до трьох учнів, які загубилися і яких чекає літак. Кілька хвилин повідомлення повторювалося. А Прі з Ліною сиділи в кущах і тремтіли. Тим часом Славко випадково побачив вертоліт, який мав везти щось геологам високо в гори. Поки льотчики відійшли, друзі-втікачі пробралися у вертоліт і лягли за якимось ящиком.

Ліна й Онопрій цокали зубами від страху. Славко цикнув на них обурено. Вернулися льотчики, і вертоліт м'яко піднявся в повітря.

ГОРИ

Ліні снилися чарівні гори. А вона із Славком. Ось широка площа, на ній блакитна куля. Біля неї стоїть високий пришеlecь, кличе до себе... Але раптом Славко будить дівчину: вони прилетіли.

Одчинилися дверцята, звідти потягло холодом. Льотчик вийшов, щоб покликати геологів, які мали забрати багаж. Захопивши свої рюкзаки, друзі вискочили з вертольота. Метнулися геть від машини, заховалися під захистом скель.

Вони побачили мальовничий краєвид. У вузькій долині під ними шаленів сивий гірський потік. На крутих урвищах ліпилися якісь убогі чагарі, а трохи нижче – біля води – вже зеленіли трави, розквітали квіти. До вертольота підійшли люди, жваво гомоніли про щось, сміялися. Діти втекли, щоб їх не помітили.

Прі захотів вертатися. Славко сказав, що може бігти до вертольота і їхати додому, але Прі залишився. Вони рушили вглиб гір по вузькому кам'янистому карнизу. Над головою громадилися страшні потріскані скелі, внизу скавав на порогах бурхливий потік. На обід зупинилися в глибокій ущелині, біля прозорого джерела. Діти надіялися побачити у цих незвіданих місцях пришельців.

ЗРАДА

Ночувати зупинилися в кам'яній заглибині, схожій на печеру. Над горами котилися хмари, іноді вони пропливали зовсім поряд. Ліна була впевнена у Славкові і не боялася.

Хтозна, чи відшукають вони пришельців, але дружбу вже відшукали. Чи є більший скарб?

Зранку Ліна прокинулася першою. Дівчинка глянула поруч себе. Славко ще солодко спав, а Прі не було. Ліна кинулася до свого рюкзака, відкрила його. Нема ні сухарів, ні консервів! Прі втік, захопивши їхні харчі. Друзям лишилося лиш дві пачки цукру...

БЛУКАННЯ

Десь далеко-далеко квітучі долини, зелені дерева, широкі повноводі ріки, шумливі міста й села. Тут – цілком інший світ. Ніби на чужій планеті. Кам'яний хаос. Не чути співу птахів. Вгорі – глибока синява. Знизу – сліпуча білизна. Уже п'ять днів, як Прі утік. Друзі з'їли одну пачку цукру. Вони йшли по снігу і не знали, скільки ще зможуть мандрувати. Якось вони побачили, що їх шукає вертоліт. Але вони не показалися.

Минуло сім днів. Залишилося ще десять грудочок цукру. Ліна дуже схудла, їй було холодно. Коли вони зупинилися, раптом побачили у небі сріблясту машину. Вона хутко падала вниз. Славко відразу подумав, що то вони! Корабель був схожий на срібну чечевицю. У сріблястому пристрої відчинився люк. В темному отворі з'явилася постать, схожа на людину. Вона підстрибнула. Раз, вдруге. Поскакала до найближчої скелі. Взяла шмат базальту, поклала в своє нутро. Славко і Ліна, що сховалися, подумали, що то робот, який досліджує землю. Друзі вирішили зайти у апарат, поки робот не бачить.

Шукачі кинулися через снігове поле. Вони забігли в корабель. Пристрій похитнувся. Гучно залунала під кроками земних дітей металева підлога. Матово-білі стіни, сферичний коридор, блиск розмаїтих вогняних вічок на стелі. Двері з м'яким шурхотом зачинилися. Ліна зблідла, вчепилася в рукав Славка. Підлога захиталася під ногами. Шукачі попадали. Почувся тоненький пронизливий свист, який перейшов у потужну, дивовижну мелодію...

БЕЗОДНЯ

Славко відчув, як все його тіло стрясає дрож. Друзі почали пробиратися коридором. В одному місці прохід повернув праворуч, друзі опинилися в невисокому сферичному приміщенні. Посередині видно було два низькі крісла. Діти обережно сіли в крісла. В ту ж мить стіни корабля розтанули, зникли. Ліна зойкнула. Перед ними розкрився неосяжний космічний краєвид, безодня неба. Серед зірок видно було рожево-жовтаве кружало Сонця. Можна було дивитися на нього незахищеним оком. А внизу пливла півкуля Землі.

Ледве встигла Ліна встати з крісла, як корабель помчав назад до Землі. Гори летіли навстріч, корабель міг розбитися. Славко напружив уяву, ніби намагався відштовхнути фатальний удар. Назад, назад, в космос! Подалі від планети! Ми не хочемо вмирати! І знову захиталося все довкола. Гори почали зменшуватися. Корабель пробив пелену хмар. Вийшов у зоряний океан. Хлопець полегшено зітхнув.

Славко заспокоїв Ліну. Рідна планета швидко зменшувалася, губилася в космосі, ставала схожа на зеленкувату блискучу вишню.

МАРС

Попереду збільшувалася якась планета. Червона. А біля неї – зірочка. Друзі подумали, що то Марс. Поряд показалися супутники Фобос і Деймос. Ліна лягла в крісло, затулила очі долонями. Славко теж дивився собі під ноги, хвилювався. Чому корабель приніс їх сюди? Невже на Марсі живуть мислячі істоти?

Минуло небагато часу. Чи, може, багато? Неможливо визначити його протяжність. Зрештою корабель похитнувся, завмер. Славко глянув навколо. Зірок не видно. За прозорими стінами синіло холоднувате небо. По ньому пливли пасма ріденьких жовтавих хмар. На обрії темніли зубці низьких горбів.

Ліна розплющила очі. Друзі встали з крісел. Одразу стіни стали непрозорими. Вони рушили коридором до вихідного люка. Славко ступив на кам'янистий ґрунт. Тупнув, підстрибнув. Оглянувся, усміхнувся дівчинці підбадьорливо. Вона теж вийшла з корабля. Під ногами тихо поскрипував рудий пісок. Дихалося важко. Повітря було холодне, сухе. Друзям захотілося їсти і пити. Вони дружно рушили до заростей дерев. Під ногами розквітали фіолетовим цвітом якісь тугі м'ясисті рослини. Славко зірвав одну. Вона вп'ялася йому в пальці, пирснула коричневою рідиною. Сильно защеміло. Хлопець скрикнув від болю і почав обтирати руку полою куртки.

Мовчки підійшли до дерев. Між листочками блищали круглі горішки. Славко зірвав горішків, ними і підкріпилися друзі. Потім вони знайшли воду.

Діти поверталися до корабля, відшукуючи свої сліди на піску. По дорозі ще нарвали плодів. Біля густого куща з гарячими кривавими квітами Ліна зупинилася, захоплено скрикнула. Дівчина простягла руку до куща. І раптом кущ захопив її. Вона заборсалася, закричала відчайдушно. Славко не міг їй допомогти. Кущ із своєю жертвою зник за стіною дерев.

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Частина четверта

НЕБУВАЛЕ

РЯТУНОК

Славко схопився, побіг до корабля. Якби хоч одна жива істота! Нехай навіть марсіани. Невже вони не зрозуміють, не допоможуть? Хлопець вскочив до коридору. Люк безшумно зачинився. Славко шепотів: "Що ж діяти? Що робити?" "Яка-дія-потрібна?" – пролунав поряд спокійний монотонний голос. Славко зрадів. Він попросив корабель знайти Ліну. На екрані виникли образи марсіанських краєвидів. Ось з'явився перед Славком густий гай блакитних дерев. Серед них багато кущів з кривавими квітами. Кущі з червоними квітами старанно снували кокон. Хлопець здогадався, що там Ліна.

Видіння далекої долини зникло. Стіни знову стали прозорими. Корабель полетів до Ліни. Дорогою Славко бачив пустелі Марса, подзьобані кратерами, мізерні зарості, шпилі дивних будівель, руїни концентричних стін. "Сліди-діяльності-розумних-істот, – сказав голос. – Було-високе-життя. Тепер-перерва-еволюції". "То що? Марсіан нема? –

сумно запитав Славко. – Вони загинули?" "Ні-є. Але-їх-мало. Планета-холодна. Мало-енергії-від-Сонця. Вони-шукають-нових-шляхів-розвитку".

Славко прибув на місце, де мав врятувати Ліну. Дівчина вже була сплетена прозорими тонкими нитками і підвішена поряд з другими коконами до скелі. "Треба забрати її", – захвилювався хлопець. "Буде-зроблено", – запевнив робот. З стінок корабля виринули дві механічні руки і обірвали нитку. Потім вони обережно внесли кокон з людиною до отвору, поклали на підлогу. Славко добув з кишені складаний ніжик і визволив Ліну. Вона жалібно заплакала.

Друзі вирішили повернутися на Землю. Хлопець повів дівчинку до каюти. Вона знеможено сіла в крісло, а Славко наказав кораблю везти їх додому.

ПЛАНЕТА НЕСПОДІВАНОК

Славко незчувся, коли й заснув. Йому ввижалися краєвиди рідної планети. Та коли хлопець прокинувся, побачив срібlistі плакучі дерева, прозоро-бузкові озера, чудесні сферичні будівлі. Славко розбудив Ліну. Потім хлопець спитав корабель, де вони. "Ви-наказали-додому. Я-повернувся-додому. Це-планета-Ра. По-земному-Юпітер", — почули відповідь друзі. Після того, як друзі вийшли, корабель полетів на базу, щоб перепрограмуватися і поповнити енергію.

Діти стояли серед великої галявини, зарослої блакитно-бузковою травою. Тут і там зірками розквітали вогнисті квіти, знову зникали. Небо було якесь примарне, блідо-блакитне, а над головою мерехтів гігантський ніжно-рожевий диск Сонця. Діти згадали, що на Юпітері зовсім не такі умови. Невже корабель їм збрехав?

Славко і Ліна пішли шукати живих істот. На березі біля невеликого човника побачили справжню людину. Могутнє тіло незнайомця вилискувало райдужно під променями Сонця, воно було небачено гармонійне і прекрасне. Незнайомець був їм радий, але дуже поспішав на побачення. Він розігнав човника так сильно, що одірвався від поверхні озера і щез в імлистій даліні. Друзі були вражені, бо незнайомець не розтуляв рота, а вони чули його слова. А коли з озера вилетіла риба та ще й заговорила, друзі зовсім здивувалися. Риба сказала, що тут, на планеті Ра, все інакше. Тут розмовляють і тварини, і люди, і риби, і птахи. Навіть деякі рослини і квіти. Рибина весело метнулася понад берегом, з розгону пірнула у воду і попливла.

ДРУГ

Діти ввійшли до блідо-блакитного будинку. В просторій сферичній залі біля стіни стояв середній на зріст хлопець, одягнений в зеленкуваті штанці вище колін і блакитну безрукавку. Він мав кучеряве ясно-фіолетове волосся і матово-бліде обличчя з рожевими вустами. Хлопець тримав у руках тонку трубочку, з неї пирскала цівка барвистого туману, лягала на стіну розмаїтими кольорами.

Славко і Ліна познайомилися з хлопцем, якого звали Рон. Виявилося, що хлопець не господар будинку. Він з Сонячної Спільноти, третій сектор. Втік з уроків, створивши замість себе двійника – біокібера. А у цьому будинку вирішив зробити господарям подарунок – картину.

Рон здивувався, як друзі могли прибути з Землі. Славко розповів, що вони прибули

на їхньому апараті. Славко і Ліна були голодні, тож Рон пригостив їх смачними червоними плодами. Від них прояснилася свідомість, щезла втома, в тілі попливла хвиля бадьорості. Рон дав друзям два райдужні костюмчики, які не горіли і не пропускали воду. За кілька хвилин Славко й Ліна набули святкового вигляду.

Славко, хвилюючись і збиваючись, розповів про все, починаючи з появи двох болідів над селом і кінчаючи прощанням з Нанті. Очі Рона темніли, сповнювалися глибокою серйозністю. Розповідь Славка вразила його, схвилювала до глибини душі.

Рон в дитинстві чув казки про Планету Квітів. А зараз вирішив запитати в Просторового Інформатора. Вони вийшли з будиночка. Рон підійшов до срібlistого дерева, прихилив до себе віть з рожевою квіткою. Тремтливі пелюстки її розгорнулися віялом. Рон попросив квітку зв'язатися з простором і запитав, чиє у Системі Сонця Планета Квітів. Він отримав відповідь, що Планета Квітів – перше від Сонця небесне тіло. Туди космольоти Ра навідувалися двічі, але дуже давно. Друзі побачили на екрані мешканця Планети Квітів – квітку, схожу на морську актинію. Тремтливі пелюстки ворушилися, ніби під вітром, мерехтіли іскрами.

Славко дивувався, що Рон запитував у квітки. "Будь-яке дерево чи квітка поєднані з простором. А в просторі зосереджена вся інформація нашої планети, записана в магнітному полі...", – пояснив Рон. Славко поросив Рона полетіти на Планету Квітів. Та проблемою було те, що планета знаходилася майже в обіймах Сонця. Нові друзі взяли в ангарі космоліт господаря будинку. Рон так хотів допомоги друзям, що не переживав, що взяв космоліт без дозволу. Діти сіли в корабель і поки летіли, Рон розповідав космоісторію своєї планети Ра.

КОСМОІСТОРІЯ РА

Життя на Ра виникло давно-давно, ще тоді, коли Сонце було блакитним гігантом. Ближні планети – Меркурій, Земля, Венера – були обпалені жакливими вогняними потоками. А Ра-Юпітер зігрівався вдосталь променями світила, мав безліч органічних форм, які швидко розвивалися і прийшли в своїй еволюції до мислячої істоти – людини.

Минали віки розвою. У космос вийшли кораблі. Та ось учені астрономи повідомили, що Сонце готується вибухнути. Після космічного вибуху Сонце мало стати жовтим карликом, його енергії вже не вистачило б для Ра. Планета повинна замерзнути, захолонути.

Так і сталося, як передбачили вчені. Настав критичний час. Сонце почало розширюватися, охоплювало все небо. Люди ховалися в глибини планети. Вихор змів з Ра все живе. Минув час. Вчені Ра вийшли на поверхню. Мертва планета була покрита густою імистою атмосферою. Крига, запустіння, смерть. Сонця не видно було за величезними густими хмарами. Кораблі Ра вийшли в космос, запрацювали дослідники. Сонце стало маленьким, жовтим, воно вже не могло зігріти планету.

Почалися пошуки виходу. Вчені запропонували перебратися на Землю – її Сонце добре зігрівало. Інший проект передбачав довголітню перебудову клімату Ра. На це повинні були піти неймовірно великі ресурси, невтомна праця протягом століть, відмова від далеких польотів.

Частина людей вирішила переселитися на Землю, вони не вірили в майбутнє Ра. Їх не вмовляли. Один із супутників Ра було переведено на орбіту довкола Землі. Це Місяць. Він потрібен був для регулювання обертання Землі, для зміни клімату і ще для деяких експериментів. Переселенці мали все. А пізніше сталася катастрофа. В зв'язку з тим, що до Землі наблизилося таке велике тіло, як Місяць, на планеті почалися геологічні збурення, землетруси, опускання материків. Підземні поштовхи знищили культурні центри колоній. Потомки Ра втратили високу культуру, науку, зберегли тільки легенди про своє перебування в якомусь чарівному світі, який вони втратили.

Ра не могла їм допомогти. Планета була поглинута небувалою перебудовою. Минули віки, і люди вийшли з підземель. Сконцентрована енергія Сонця знову зігрівала Ра; так почалася нова прекрасна спіраль еволюції яка не скінчилася й досі. А Земля розвивалася незалежно. Там люди забули про своє походження, лише пізніше з мукою і стражданням почали наново відкривати те, що раніше знали предки.

"Але чому ви не з'явитеся відкрито? Чому не дасте нам свої знання?" - питав Славко. "Ми порушимо вашу волю. У вас тепер цілком інший шлях. Ви ніби незалежна сім'я. З'явимося відкрито ми - пошкодимо вашу еволюцію. Хтось захоче скористатися нашими винаходами для руйнації..." - пояснив Рон.

ВОГНЯНІ ВИХОРИ

Космоліт наближався до Меркурія, який був на шляху до Планети Квітів. Друзі побачили низькі розтріскані скелі, гігантські кратери. Вони сіли на вершині якогось вулкана. То тут, то там видно було спалахи червоних та багрово-вишневих вогнів. Вони звивалися тугими спіралями, спліталися до купи, знову розходилися. Рон пояснив, що це Вогняні вихори - жителі планети. Вчені з планети Ра вже з ними спілкувалися. Це дуже мудрі істоти. Тільки в них нема техніки, нема будівель. Вони пізнають світ через електромагнітне поле, через простір, безпосередньо.

Вихорі припали до стін корабля і привіталися через керівного робота. А потім розповіли Рону, Ліні і Славку, що Планета Квітів поневолена якимись напасниками. Раніше вона спілкувалася з Вогняними Вихорами, а тепер мовчить.

Друзі рушили далі. Корабель вихопився з гарячої атмосфери Меркурія і полетів на Планету Квітів. Діти не розуміли, чому Нанті і бабуса прилетіли за допомогою на Землю, бо могли звернутися до планети Ра. "Нанті казала, що їхня планета зв'язана з нашою казкою. Що лише серце, яке полюбить казку більше за своє життя, врятує Планету Квітів..." - сказав Славко.

ЧОРНІ ЇЖАКИ

Рон перевів космоліт на кругову орбіту довкола Планети Квітів. Друзі знайшли її вже на краю сонячної хромосфери. Невелика чорна куля швидко оберталася довкола осі, на ній не видно було ні гір, ні долин.

Корабель став невидимий, він описував спіралі над поверхнею Планети Квітів, ввімкнувши всі дослідні прилади. Після кількох обертів Рон звелів роботу показати на екранах збільшену проекцію того, що пощастило дослідити на планеті. Приголомшені мандрівники побачили лиховісне видовище. Жителі планети - квітоподібні медузи й

актинії – спліталися у концентричні кільця, непорушно лежали під гарячим подихом Сонця. Вони були ліниві, байдужі і, здавалося, цілком знесилені. Та на затемненому боці планети існувала невідома еволюція, представники якої були схожі на потворних чорних їжаків. Вони жодного разу не з'являлися під променями Сонця. Як тільки на обрії загорався світанок, темні потвори підкрадалися до актиній-квіток, оселялися в них і так жили під захистом господарів планети весь день, висмоктуючи ту енергію, яку квіти добули від Сонця для себе.

Рон пояснив, що то космічні паразити, але космоліт має променевий захист, а планета невелика, тож можна спробувати почистити її! Корабель сів на темному боці планети. Довкола його стін одразу знялася буря, зчинилося справжнє пекло. В стіни вдарила злива фіолетових блискавиць, в сутінках видно було колихання чорних шпичаків. "Ну, зачекайте", – пригрозив Рон. Простір довкола осяявся спалахом сліпучо-блакитної блискавиці. Ряди темних потвор упали. Могутній промінь космольота змітав з планети породження темряви і жаху. Під подихом блакитного променя гинули напасники.

Після жорстокого бою корабель сів на освітленому боці. Його оточили квіти-актинії. Вони стали жвавів, рухливів. Сплітали довкола корабля живів вінки, літали в просторі, ніби творячи грайливий хоровод.

Славко пильно вдивлявся в жителів планетки, розгублено презирався з Ліною. Це були не їхні квіти. Це був зовсім не Край Казки.

Робот корабля сказав друзям, що квіти щасливів і дякують за допомогу. Рон наказав роботу спитати квітів, чи не знають, де Край Казки. "Вони знають таку планету, – відповів робот. – Але вона за Сонцем". Виявляється, треба пройти крізь Сонячну Браму. Там, у сусідньому гіперпросторі, кружляє Планета Квітів.

Рон, Ліна і Славко були дуже здивованів, коли дізналися від квітів, що Сонце – не куля, а отвір у вакуумі в інший світ. Туди без упину засмоктується космічна матерія їхнього світу, звідти – матерія іншого світу – антиречовина, і в місці зіткнення твориться плазмовий вихор – Сонце. За отвором Сонця є інший простір, такий же безконечний. Він ніби є дзеркальним відображенням цього світу. Там Планета Квітів.

Друзям страшно було летіти крізь Сонце, але врятованів квіти пообіцяли своїм визволителям спорудити надійний захист довкола корабля і пристрій, який змінить знак заряду при переході в інший світ. "Ми пройдемо Сонячним Шляхом, – твердо запевнив Рон. – Назад не вернемось, доки не відшукаємо Планети Квітів".

ВОГНИСТА БРАМА

Коли вже все було готове і корабель піднявся над планетою, Рон пильно глянув на своїх друзів і спитав, чи не передумали. Але вертатися не хотів ніхто.

Корабель, ніби срібна сльозина, впав у розпалену пащу полум'яного світила. Діти обнялися, з острахом дивилися вперед, знаючи, що вони лише пасивні спостерігачів. Минали тривожні хвилини. Пломеніли за стінами корабля вихори плазми. Здавалося, що час розтягнувся, тече повільно. І ось зненацька стіна вогню розійшлася, рожева корона охопила ясно-блакитний простір, попереду привітно пломеніли ніжні світила, а

Сонце лишалося позаду – кипляче, гнівне, переможене.

Друзі пробилися в інший простір. Тут космос був блакитний, а не чорний. Рон наказав кораблю шукати Планету Квітів.

ПРОБУДЖЕННЯ КАЗКИ

Планета пливла під кораблем порожня й непривітна. Зеленкувате Сонце освітлювало похмурі гори, велетенські замерзлі моря, вкриті кригою ріки, неосяжні рівнини, застелені снігом. Ніде ні душі. Нема дерев. Нема живих істот. Друзі здивувалися. Вони вийшли на планету через люк. Тут було повітря, можна було вільно дихати. Сніг холодно блищав під Сонцем. Славко ступив кілька кроків, печально оглянув далекий обрій. "Нанті, кохана квітко, – сумовито промовив він. – Якби ти могла почути, то ти б прилетіла. Нанті, моя казкова, де ти? Ми знайшли Край Казки, ми прилетіли!"

Враз щось сталося. Ніби забриніла струна. Блакитне крило майнуло над світом. Засміялося Сонце. У просторі прокотилася ніжна мелодія пісні. Ліна заплакала.

Сніг почав танути. Та під ним не було води. Він щезав безслідно. З-під нього прокльовувалися розмаїті пуп'янки квітів, рослин. На обрії встала синя стіна дерев, повітря налилося блакитною імлою, стало тепло. Розкрилися барвисті пелюстки квіток, затріпотіли на вітрі крильцями, піднялися вгору. Почулася гучна музика, почулися слова: "Казка повернулася! Казка воскресла! Браття, прокидайтеся! Казка воскресла!"

Хвиля щастя захлюпнула шукачів. Вони стояли приголомшені, здивовані, безмовні. Перед ними діялося чудо казки. І вони були його учасниками, творцями.

Славко побачив Нанті. Велика ніжно-блакитна квітка з трьома пелюстками сіла Славкові на плече, дзвінко засміялася. Розкрилися золотаві тичинки, глибоке мудре око зазирнуло в обличчя хлопця. "Наша легенда правду сказала, – ніжно озвалася квітка. – Хлопець та дівчинка Землі пробудять Край Казки. Ти – син казкового народу, Славку! Наша планета шле вам свою ніжність і любов..."

ЗАВЕРШЕННЯ

Корабель повертався на Землю. Срібний диск сів на краю лісу. Славко з Ліною вийшли на рідну землю, жадібно вдихнули повітря, напоєне запахом хвої і осінніх луків.

Позаду них з'явилася постать Рона. Він попрощався з новими друзями, пообіцявши приходити на допомогу, коли буде потрібно. Сріблиста чечевиця піднялася вгору і пропала в небі.

Діти взяли за руки, пішли туди, де видно було червону покрівлю рідної школи. Славко прислухався до неспокійного стукоту серця. Воно співало, раділо, обзивалося: "Земле! Ми повернулися! Ми знову з тобою, ми знову пригортаємося до твого чарівного лона. Прекрасні гості незабаром прийдуть до тебе. Очі квіток заглянуть у душу твою. Хочеш, Земле, стати планетою збратаних людей і квітів? Хочеш?"

Стислий переказ по частинах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу